

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 23.10.2007
KOM(2007) 637 wersja ostateczna

2007/0228 (CNS)

Wniosek

DYREKTYWA RADY

**w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli krajów trzecich w celu podjęcia pracy
w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji**

(przedstawiona przez Komisję)

{SEK(2007) 1382}

{SEK(2007) 1403}

UZASADNIENIE

1) KONTEKST WNIOSKU

- **Podstawa i cele wniosku**

Niniejszy wniosek wpisuje się w wysiłki UE na rzecz opracowania kompleksowej polityki migracyjnej. W programie haskim z listopada 2004 r. uznano, że „legalna migracja będzie odgrywać ważną rolę w umacnianiu w Europie gospodarki opartej na wiedzy, w dalszym rozwoju gospodarczym, przyczyniając się tym samym do wprowadzenia w życie strategii lizbońskiej” oraz zwrócono się do Komisji o przedstawienie planu polityki w dziedzinie legalnej migracji, „w tym procedur przyjmowania, zdolnych do szybkiego reagowania na zmieniający się popyt na pracę imigrantów na rynku pracy”. Rada Europejska w grudniu 2006 r. uzgodniła szereg kroków do podjęcia w 2007 r., w tym dotyczących „stosowania, jeżeli chodzi o legalną migrację, sprawnie prowadzonych polityk migracyjnych – z pełnym poszanowaniem krajowych kompetencji – które pomogą państwom członkowskim zaspokoić obecne i przyszłe potrzeby związane z rynkiem pracy” oraz stwierdziła, że „należy (...) niezwłocznie przeanalizować wnioski przygotowywane przez Komisję w ramach planu polityki w dziedzinie legalnej migracji, opracowanego w grudniu 2005 roku”.

Niniejszy wniosek przedkłada się – wraz z wnioskiem dotyczącym „dyrektywy ramowej” – zgodnie z komunikatem Komisji z grudnia 2005 r. w sprawie planu polityki w dziedzinie legalnej migracji (COM(2005)669), w którym przewidziano przyjęcie w latach 2007-2009 pięciu wniosków legislacyjnych dotyczących imigracji zarobkowej. Mają one ustanowić, z jednej strony, warunki przyjmowania określonych kategorii migrantów (pracowników wysoko wykwalifikowanych, pracowników sezonowych, stażystów pobierających wynagrodzenie oraz pracowników przenoszonych w ramach jednego przedsiębiorstwa), z drugiej zaś zabezpieczyć status prawny już przyjętych pracowników z krajów trzecich oraz wprowadzić uproszczenia proceduralne dla osób ubiegających się o przyjęcie.

Niniejszy wniosek ma zapewnić realizację powyższych celów politycznych. Ma on przede wszystkim zapewnić UE większe możliwości przyciągania oraz – w razie potrzeby – zatrzymywania wysoko wykwalifikowanych pracowników z krajów trzecich, tak aby legalna migracja mogła w większym stopniu przyczynić się do poprawy konkurencyjności unijnej gospodarki, uzupełniając zestaw innych środków wprowadzanych przez UE dla realizacji celów strategii lizbońskiej. Szczególnym celem wniosku jest stworzenie możliwości skutecznego i szybkiego reagowania na zmienne zapotrzebowanie na wysoko wykwalifikowanych pracowników – oraz wyrównanie bieżącego i przyszłego deficytu tej kategorii pracowników – poprzez ustanowienie równych warunków ich przyjmowania dla ułatwienia i harmonizacji tego procesu oraz poprzez wspieranie skutecznej dystrybucji i redystrybucji tych pracowników na unijnym rynku pracy.

Niniejszy wniosek ma pozwolić na realizację tych celów w sposób, który nie osłabi zdolności państw rozwijających się do pełnienia podstawowych funkcji socjalnych oraz ich postępów na drodze do realizacji milenijnych celów rozwoju. Z tego względu wniosek będzie obejmował środki służące wspieraniu migracji wahałowej.

Komisja proponuje zrealizować te cele poprzez stworzenie szybkiej i elastycznej procedury przyjmowania wysoko wykwalifikowanych imigrantów z państwa trzecich, jak również zapewnienie im i ich rodzinom atrakcyjnych warunków pobytu, w tym pewnych ułatwień dla osób, które pragną przenieść się do drugiego państwa członkowskiego w celu podjęcia pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji.

- **Kontekst ogólny**

W odniesieniu do kwestii emigracji ekonomicznej – w ogólnym ujęciu czynnikiem determinującym obecną sytuację i perspektywy unijnego rynku pracy jest zapotrzebowanie na siłę roboczą. Niektóre państwa członkowskie już obecnie odczuwają w określonych sektorach gospodarki znaczne niedobory siły roboczej oraz pracowników o określonych kwalifikacjach, których nie można zaspokoić w ramach krajowych rynków pracy i które dotyczą pełnego wachlarza specjalności. Eurostat prognozuje, że do 2025 r. ogólna liczba ludności w UE zmaleje, a w przypadku ludności w wieku produkcyjnym stanie się tak do 2011 r., nawet jeśli nie wszystkie państwa członkowskie zostaną dotknięte tym procesem w takim samym stopniu. Kolejnym elementem wymagającym uwzględnienia jest stały wzrost zatrudnienia w sektorach wymagających wysokich kwalifikacji formalnych w porównaniu do pozostałych sektorów unijnej gospodarki. Analizy pokazują zatem, że UE będzie w coraz większym stopniu potrzebować wysoko wykwalifikowanej siły roboczej dla dalszego rozwoju swojej gospodarki, choć należy przy tym podkreślić, że sama imigracja nie wystarczy do zaradzenia temu problemowi.

Równocześnie jednak wydaje się, że na tle bardzo silnej międzynarodowej konkurencji UE jako całość jest uznawana za mało atrakcyjną przez wysoko wykwalifikowanych specjalistów: przykładowo większość niewykwalifikowanych pracowników z krajów trzecich lub mających najwyżej średnie kwalifikacje wybiera UE (87 % takich imigrantów), podczas gdy 54 % wysoko wykwalifikowanych imigrantów z tych krajów przebywa w USA i Kanadzie. W porównaniu z tymi państwami UE jawi się jako mniej atrakcyjna, ponieważ obecnie wysoko wykwalifikowani migranci muszą zmierzyć się z 27 różnymi systemami przyjmowania cudzoziemców, nie mają możliwości łatwego przemieszczania się między poszczególnymi państwami w celu podjęcia pracy i w wielu przypadkach – - stojąc wobec konieczności przejścia długich i uciążliwych procedur – wybierają państwa spoza UE zapewniające bardziej korzystne warunki wjazdu i pobytu. Trudno jest ocenić skalę tego problemu, ponieważ obecnie tylko dziesięć państw członkowskich dysponuje specjalnymi systemami przyjmowania wysoko wykwalifikowanych pracowników, a dodatkowo, ze względu na różnice w tych systemach, dane nie nadają się do porównania. W przypadku pozostałych państw członkowskich brakuje szczegółowych danych statystycznych lub są one fragmentaryczne. Możliwe jest jedynie podanie bardzo nieprecyzyjnych szacunków: przykładowo w 2003 r. do 15 państw członkowskich przyjęto 74 300 specjalistów. Przy czym nawet w tych przypadkach, w których stworzono specjalne systemy, mają one zasięg wyłącznie krajowy i nie zapewniają żadnych ułatwień wysoko wykwalifikowanym pracownikom z krajów trzecich, mającym potrzebę lub wolę przeniesienia się do innego państwa członkowskiego w celu podjęcia pracy, co jest przyczyną fragmentaryzacji unijnego rynku pracy i uniemożliwia bardziej efektywną (re)dystrybucję potrzebnej siły roboczej.

Od czasu Rady Europejskiej w Tampere w październiku 1999 r. Komisja dążyła do uzgodnienia wspólnych zasad migracji ekonomicznej, stanowiących jeden z podstawowych elementów każdej polityki imigracyjnej. W 2001 r. Komisja zaproponowała dyrektywę w sprawie „warunków wjazdu i pobytu obywateli krajów trzecich w celu podjęcia pracy zarobkowej oraz prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek”. Inne europejskie instytucje pozytywnie zaopiniowały ten akt, jednak dyskusja w Radzie zakończyła się na pierwszym czytaniu i tekst został oficjalnie wycofany w 2006 r.

- **Obowiązujące przepisy w dziedzinie, której dotyczy wniosek**

Dyrektywa Rady 2003/109/WE z dnia 25 listopada 2003 r. dotycząca statusu obywateli państw trzecich będących rezydentami długoterminowymi określa warunki nadawania tego statusu obywatelom państw trzecim legalnie przebywającym w państwie członkowskim oraz warunki, na jakich rezydent długoterminowy może przenieść się do innego państwa członkowskiego. Dyrektywa Rady 2003/86/WE z dnia 22 września 2003 r. w sprawie prawa do łączenia rodzin określa warunki korzystania z tego prawa. Niniejszy wniosek przewiduje derogacje od tych instrumentów, w zakresie w, jakim ustanawia przepisy dotyczące uzyskania statusu długoterminowego rezydenta WE, które zapobiegą niekorzystnemu traktowaniu wysoko wykwalifikowanych pracowników, którym zezwolono na przenoszenie się do innego państwa członkowskiego w celu podjęcia pracy wymagającej wysokich kwalifikacji oraz dlatego, że przewiduje korzystniejsze warunki łączenia rodzin, jak również jedno z priorytetowych praw: do przeniesienia się do drugiego państwa członkowskiego po uzyskaniu statusu długoterminowego rezydenta WE.

Równocześnie Komisja przedstawi wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie procedury jednego wniosku o jedno zezwolenie dla obywateli krajów trzecich na pobyt i pracę na terytorium państwa członkowskiego oraz w sprawie wspólnego zbioru praw dla pracowników z krajów trzecich przebywających legalnie w państwie członkowskim. Oba wnioski zostały opracowane w taki sposób, by były wzajemnie zgodne i spójne.

- **Spójność z innymi obszarami polityki i celami Unii**

Środki służące przyciągnięciu i zatrzymaniu wysoko wykwalifikowanych pracowników z krajów trzecich stosownie do zapotrzebowania stanowią element szerszych ram ustalonych w strategii lizbońskiej oraz zintegrowanych wytycznych dla wzrostu i zatrudnienia, w których wyraźnie określono strategie makro- i mikroekonomiczne na rzecz poprawy konkurencyjności UE, polegające m.in. na większej aktywizacji zawodowej społeczeństwa, poprawie zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorstw oraz zwiększeniu elastyczności rynków pracy. Jednakże realizacja tych środków wymaga czasu, a samo kształcenie dostępnej siły roboczej (lub inne podobne działania) nie wystarczy w większości przypadków, by zaspokoić zapotrzebowanie unijnych przedsiębiorstw na lekarzy, inżynierów etc. Przydatni mogą się zatem tutaj okazać wysoko wykwalifikowani imigranci.

Wniosek jest również zgodny z polityką rozwojową UE skoncentrowaną na eliminacji ubóstwa oraz realizacji milenijnych celów rozwoju. W tym aspekcie uznano, że wniosek może mieć różny wpływ na poszczególne kraje trzecie oraz dążono do

zminimalizowania negatywnych i maksymalizacji pozytywnych skutków migracji wysoko wykwalifikowanych pracowników z krajów rozwijających się, które już obecnie cierpią na niedobór zasobów ludzkich w niektórych sektorach. Niniejszy instrument musi być rozważany w szerszym kontekście obszarów polityki UE związanych z rozwojem i imigracją, w tym środków operacyjnych, finansowania oraz już zawartych lub planowanych umów.

Niniejszy wniosek jest zgodny z prawami podstawowymi, ponieważ uznano w nim i zabezpieczono prawa przysługujące wysoko wykwalifikowanym imigrantom (i członkom ich rodzin) jako pracownikom oraz rezydentom UE, w tym gwarancje proceduralne oraz prawo do życia rodzinnego. Dane osobowe, z których władze będą musiały korzystać przy wdrażaniu niniejszego wniosku, muszą być przetwarzane zgodnie z dyrektywą 95/46/WE w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych.

2) KONSULTACJE Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI ORAZ OCENA SKUTKÓW

• Konsultacje z zainteresowanymi stronami

Metody konsultacji, główne sektory objęte konsultacjami i ogólny profil respondentów

Konsultacje publiczne zostały przeprowadzone na podstawie Zielonej księgi w sprawie podejścia UE do zarządzania migracją ekonomiczną. Wszystkie właściwe opinie dostępne są na stronie internetowej: http://ec.europa.eu/justice_home/news/consulting_public/economic_migration/news_contributions_economic_migration_en.htm). Publiczne posiedzenie odbyło się w dniu 14 czerwca 2005 r.

Przeprowadzono także dalsze konsultacje w formie seminariów i warsztatów. Opinie państw członkowskich zasięgnięto na forum Komitetu ds. Imigracji i Azylu działającego przy Komisji. W ramach analizy zleconej wykonawcy zewnętrznemu na poparcie wyników oceny skutków przeprowadzono dalsze konsultacje z głównymi zainteresowanymi podmiotami w formie kwestionariuszy i wywiadów.

Streszczenie odpowiedzi oraz sposób, w jaki zostały one uwzględnione

Analiza otrzymanych opinii wykazała ogólne poparcie dla wspólnej polityki UE w dziedzinie imigracji ekonomicznej, ujawniając zarazem istotne różnice co do podejścia, które należałoby tutaj przyjąć oraz co do oczekiwanych rezultatów końcowych. Zarysowały się wyraźnie pewne postulaty, np. potrzeba ustanowienia wspólnych unijnych przepisów regulujących wszelkie formy imigracji ekonomicznej lub przynajmniej warunki przyjmowania niektórych kluczowych kategorii imigrantów ekonomicznych (pracowników wysoko wykwalifikowanych i sezonowych). Obie te kategorie uznano za niezbędne dla konkurencyjności UE. Inny wyraźny postulat dotyczył przedstawienia propozycji prostych, niebiurokratycznych i elastycznych rozwiązań. Ponieważ znaczna część państw członkowskich opowiedziała się przeciw podejściu horyzontalnemu, Komisja uznała, że podejście sektorowe jest bardziej realistyczne i pozwoli lepiej spełnić postulaty dotyczące elastyczności.

Komisja uwzględniła uwagi poczynione w odpowiedzi na jej plan polityki w dziedzinie legalnej migracji oraz w związku z analizą przeprowadzoną na potrzeby oceny

skutków.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy specjalistycznej**

Nie było potrzeby korzystania z pomocy ekspertów zewnętrznych.

- **Ocena skutków**

Rozważono następujące warianty:

Wariant A – *status quo*. W polityce imigracyjnej państw członkowskich występują znaczne różnice, jeżeli chodzi o kwestię przyjmowania wysoko wykwalifikowanych pracowników. Wzrasta zapotrzebowanie na takich pracowników w celu uzupełnienia istniejących i pojawiających się niedoborów na rynku pracy, jednak Unii zasadniczo nie udaje się przekonać ich do przyjazdu. W przypadku braku wspólnych działań w tej dziedzinie trudno oczekiwać znaczącej poprawy sytuacji.

Wariant B – ustanowienie podstawowych wspólnych reguł przyjmowania wysoko wykwalifikowanych pracowników. Propozycja minimalnego zestaw warunków wjazdu z pozostawieniem państwom członkowskim szerokiej swobody jeśli chodzi o określenie specyficznych elementów w ustawodawstwie krajowym. Brak ingerencji w dziedzinę warunków pobytu i pracy. Wariant ten miałby tylko ograniczony wpływ na przyciągnięcie takich pracowników lub poprawę wydajności unijnego rynku pracy: ogólne oddziaływanie na uwarunkowania makroekonomiczne byłoby dość ograniczone.

Wariant C – uproszczenie systemu przyjmowania poprzez ustanowienie unijnego systemu punktowego oraz szybkiej procedury przyjmowania umożliwiającej niezwłoczne łączenie rodzin, jak również stworzenie bazy danych poszukiwanych i dostępnych specjalistów. Wariant ten mógłby oznaczać poważne wsparcie i ułatwienie migracji wysoko wykwalifikowanych pracowników z krajów trzecich do UE. Równocześnie jednak, jeśli system punktowy nie zostanie uregulowany na szczeblu UE (co w obecnych warunkach mogłoby być sprzeczne z zasadą pomocniczości), imigranci w dalszym ciągu będą musieli zmagać się z bardzo zróżnicowanymi warunkami przyjęcia.

Wariant D – ustanowienie zestawu wspólnych kryteriów oraz szybkiej procedury wjazdu wraz z korzystnymi warunkami pobytu (prawo do pracy i pobytu, niezwłoczne połączenie rodzin, szybsze nadawanie statusu długoterminowego rezydenta w UE etc.). Skuteczna integracja wysoko wykwalifikowanych pracowników z krajów trzecich na rynku pracy i w społeczeństwie byłaby najlepszą metodą maksymalnego zwiększenia ich wkładu we wzrost gospodarczy i poprawę konkurencyjności oraz realnie zwiększyłaby zdolność UE do sprostania obecnym i oczekiwanym wyzwaniom. Jednakże skutki takiej polityki ograniczałyby się do terytorium poszczególnych państw członkowskich.

Wariant E1 – wspieranie wewnątrzunijnej mobilności poprzez koordynację krajowych list priorytetów i stworzenie błękitnej karty UE oraz bazy danych posiadaczy takiej karty. Możliwość przemieszczania się po terytorium UE stanowiłaby dla wysoko wykwalifikowanych pracowników z krajów trzecich silną zachętę do wejścia na unijny rynek pracy oraz mogłaby odegrać pierwszorzędą rolę w zmniejszeniu niedoboru

pracowników w niektórych dziedzinach/sektorach. W dostosowaniu podaży do zapotrzebowania na pracowników mogłyby pomóc jeszcze inne narzędzia (tzn. unijna baza danych błękitnych kart). Wariant ten pozwoliłby w znaczący sposób poprawić wydajność rynku pracy oraz uwarunkowania makroekonomiczne w UE.

Wariant E2 – objęcie wysoko wykwalifikowanych pracowników zakresem zastosowania przepisów dotyczących wewnątrzunijnej mobilności zawartych w dyrektywie 2003/109/WE. Wariant ten obejmuje również system punktowy przewidziany w wariantcie C. Jednakże w tym wariantcie możliwości przemieszczania się po terytorium UE mogą być bardziej ograniczone w porównaniu z możliwościami przewidzianymi w wariantcie E1. W związku z tym mógłby on okazać się mniej istotny i skuteczny niż ten ostatni wariant.

Wariant F – komunikacja, koordynacja i współpraca. Przewidziane działania mogą przyczynić się, w pewnej mierze, do ustanowienia podstawowych wspólnych reguł ułatwiających przyciągnięcie wysoko wykwalifikowanych pracowników oraz ich bardziej skuteczną dystrybucję na unijnym rynku pracy. Jednakże jego skutki byłyby ograniczone.

Komisja przeprowadziła ocenę skutków ujętą w programie prac, z której sprawozdanie dostępne jest [uzupełnić].

3) ASPEKTY PRAWNE WNIOSKU

- **Krótki opis proponowanych działań**

Niniejszy wniosek ustanawia szybką procedurę przyjmowania wysoko wykwalifikowanych pracowników, w oparciu o wspólną definicję i kryteria: umowa o pracę, kwalifikacje zawodowe oraz wynagrodzenie przekraczające minimalny próg ustalany na szczeblu krajowym. Przewidziano specjalny program dla „młodych specjalistów”. Dopuszczonym pracownikom wydawany będzie dokument pobytowy umożliwiający podjęcie pracy („błękitna karta UE”): dokument ten zapewni tym pracownikom i ich rodzinom szereg praw, w tym korzystne warunki łączenia rodzin. Dostęp do rynku pracy w państwie członkowskim pobytu będzie ograniczony przez pierwsze dwa lata.

Wniosek przewiduje również dla posiadaczy „błękitnej karty UE” możliwość przeniesienia się w celu podjęcia pracy, do innego państwa członkowskiego, na pewnych warunkach i po dwuletnim okresie legalnego pobytu w pierwszym państwie członkowskim. Aby ułatwić wewnątrzunijną mobilność, przewidziano derogacje od dyrektywy Rady 2003/109/WE, w szczególności możliwość łączenia okresów pobytu w różnych państwach członkowskich do celów uzyskania statusu długoterminowego rezydenta WE. Po uzyskaniu powyższego statusu zastosowanie będą miały przepisy dyrektywy 2003/109/WE dotyczące mobilności, jednak państwa członkowskie będą miały obowiązek traktować tych specjalistów w sposób uprzywilejowany w stosunku do innych pracowników z krajów trzecich ubiegających się o przyjęcie.

- **Podstawa prawna**

Niniejszy wniosek dotyczy warunków wjazdu i pobytu obywateli krajów trzecich oraz standardów proceduralnych w zakresie wydawania niezbędnych zezwoleń. We

wniosku ustanowiono również warunki, na jakich obywatele krajów trzecich mogą przebywać w drugim państwie członkowskim. Właściwą podstawę prawną stanowi zatem art. 63 pkt 3 lit. b) i pkt 4 Traktatu WE.

- **Zasada pomocniczości**

Zasada pomocniczości ma zastosowanie w zakresie, w jakim wniosek nie należy do wyłącznych kompetencji Wspólnoty.

Poniżej podano przyczyny, dla których cele wniosku nie mogą być osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie.

Jeżeli państwa członkowskie będą działać w pojedynkę, mogą przegrać międzynarodową rywalizację o wysoko wykwalifikowanych pracowników z krajów trzecich.

Obowiązywał będzie szereg różnych warunków wjazdu i pobytu dla tych pracowników, a każdy system krajowy pozostanie zamknięty, rywalizując z pozostałymi systemami w UE. Może to prowadzić do tego, że imigranci będą dokonywać niewłaściwych wyborów, a co bardziej istotne, do nadmiernego skomplikowania procesu redystrybucji siły roboczej stosownie od aktualnego zapotrzebowania na rynku pracy oraz do ewentualnego wyjazdu wysoko wykwalifikowanych pracowników, którzy zdążyli już przybyć do UE.

Poniżej podano przyczyny, dla których działanie Wspólnoty zapewni lepsze osiągnięcie celów wniosku.

Główną zaletą UE w porównaniu z jej konkurentami jest możliwość dostępu do 27 rynków pracy, a tym samym szansa na rozwój zawodowy przy jednoczesnym zaspokojeniu konkretnych potrzeb unijnych przedsiębiorstw. Jednak zapewnienie takich możliwości wymaga działań na szczeblu wspólnotowych (potrzebnych także do ustanowienia odstępstw od wspólnotowego dorobku prawnego, aby ułatwić uzyskiwanie statusu długoterminowego rezydenta WE) i jest możliwe wyłącznie w przypadku stworzenia wspólnego systemu przyjmowania takich pracowników.

Wspólne działania zagwarantują, że pracownicy ci będą:

- 1) przyjmowani na wspólnych zasadach;
- 2) korzystali z takiego samego zakresu praw na terytorium całej UE;
- 3) mieli możliwość przenoszenia się z jednego państwa członkowskiego do innych państw członkowskich, zależnie od zmieniającego się zapotrzebowania na wysoko wykwalifikowanych pracowników migrujących oraz by szybko reagować na takie zmiany;
- 4) w pełni zintegrowani na terytorium UE.

Wniosek pozostawi państwom członkowskim dostateczny zakres swobody, jeżeli chodzi o dostosowanie systemu do potrzeb krajowego rynku pracy oraz nie naruszy kompetencji państw członkowskich do określania liczby imigrantów ekonomicznych

mogących przyjechać do UE w poszukiwaniu pracy.

Wniosek jest zatem zgodny z zasadą pomocniczości.

- **Zasada proporcjonalności**

Poniżej podano przyczyny, dla których wniosek zgodny jest z zasadą proporcjonalności.

Wybrany instrumentem jest dyrektywa, zapewniająca państwom członkowskim szeroki zakres swobody w dziedzinie wdrażania przepisów. Zgodnie z art. 63 akapit przedostatni Traktatu WE państwa członkowskie mogą utrzymywać lub wprowadzać inne środki niż te przewidziane w dyrektywie, o ile są one zgodne z Traktatem i umowami międzynarodowymi.

- **Wybór instrumentów**

Proponowane instrumenty: dyrektywa.

Poniżej podano przyczyny, dla których inne środki byłyby nieodpowiednie.

Dyrektywa stanowi właściwy instrument dla omawianych działań: określa wiążące standardy minimalne, ale równocześnie zapewnia państwom członkowskim elastyczność w zakresie zapotrzebowania na rynku pracy i ram prawnych.

4) WPLYW NA BUDŻET

Wniosek nie ma wpływu na budżet wspólnotowy.

5) INFORMACJE DODATKOWE

- **Klauzula przeglądu/rewizji/wygaśnięcia**

Wniosek zawiera klauzulę przeglądu.

- **Tabela korelacji**

Państwa członkowskie mają obowiązek przekazania Komisji tekstu przepisów krajowych przyjętych w celu transpozycji dyrektywy oraz tabeli korelacji między tymi przepisami a niniejszą dyrektywą.

- **Szczegółowe wyjaśnienie wniosku**

Artykuł 1

Wniosek ma dwa cele. Pierwszy to wprowadzenie specjalnej procedury dotyczącej wjazdu i pobytu obywateli krajów trzecich ubiegających się o możliwość pobytu na terytorium UE przez okres przekraczający trzy miesiące w celu podjęcia pracy wymagającej wysokich kwalifikacji. Drugim celem jest wprowadzenie w życie postanowień art. 63 pkt 4 Traktatu WE oraz określenie warunków, na jakich obywatele krajów trzecich przebywający legalnie w państwie członkowskim będą mogli, zgodnie z zasadami określonymi w niniejszym wniosku, przebywać ze swoimi rodzinami w

innym państwie członkowskim.

Artykuł 2

Wniosek odwołuje się do pojęcia „praca w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji”. Definicja tego pojęcia została oparta na dwóch elementach: pierwszym jest wymóg wykonywania działalności gospodarczej w charakterze pracownika, co wyklucza obywateli krajów trzecich pragnących prowadzić tę działalność na własny rachunek. Drugi element dotyczy wymogu posiadania „wysokich kwalifikacji zawodowych”. W tym kontekście, w celu objęcia zakresem wniosku także tych specjalistów, którzy niekoniecznie potrzebują wyższego wykształcenia do wykonywania swojego zawodu (doświadczeni menedżerowie, niektórzy informatycy etc.), przewiduje on możliwość uwzględnienia, zamiast wyższego wykształcenia, doświadczenia w danym zawodzie nie krótszego niż trzy lata.

Artykuły 3 i 4

Wniosek nie dotyczy obywateli UE i członków ich rodzin, także tych, którzy mają ograniczone możliwości zatrudnienia w poszczególnych państwach członkowskich wskutek przepisów przejściowych. Wniosek nie dotyczy również obywateli krajów trzecich mających status długoterminowych rezydentów WE ani uchodźców oraz osób przebywających w państwach członkowskich wyłącznie tymczasowo, zgodnie z prawodawstwem UE lub na mocy zobowiązań zawartych w umowach międzynarodowych, ani osób należących do innych wąskich kategorii.

Wniosek nie przyznaje państwom członkowskim prawa do przyznawania bardziej korzystnych warunków pierwszego wjazdu do Wspólnoty, aby nie naruszać wyznaczonego zakresu dyrektywy. Natomiast w odniesieniu do warunków pobytu (w tym łączenia rodzin), które wpływają na sytuację danych obywateli krajów trzecich wyłącznie w państwie członkowskim pobytu, państwa członkowskie zachowują swobodę co do przyznawania bardziej korzystnych warunków.

Artykuł 5

Artykuł ten określa warunki do spełnienia przez wnioskodawcę, z których poniższe są specyficzne dla niniejszego wniosku:

- 1) Ponieważ przyjmowanie następuje stosownie do zapotrzebowania, należy przedstawić umowę o pracę lub wiążącą ofertę zatrudnienia.
- 2) Wynagrodzenie określone w umowie o pracę musi być co najmniej równe określonemu minimalnemu progowi wyznaczonemu na szczeblu krajowym. Państwa członkowskie mają swobodę przy wyznaczaniu tego progu stosownie do warunków na rynku pracy i polityki w dziedzinie imigracji. Równocześnie jednak uznano, że należy wyznaczyć relatywny próg minimalny, powiązany przede wszystkim z minimalnym wynagrodzeniem za pracę ustalonym w przepisach krajowych, aby zapobiec możliwości obchodzenia przez państwa członkowskie tego kryterium poprzez wyznaczanie wynagrodzenia w ofercie pracy na poziomie zbyt niskim do zaakceptowania przez wysoko wykwalifikowanego pracownika krajowego lub pracownika z innego państwa członkowskiego UE, mimo że odpowiada ona jego kwalifikacjom. Wniosek przewiduje również większe możliwości przemieszczania się

wysoko wykwalifikowanych pracowników z krajów trzecich po terytorium UE, kiedy już nabędą oni status długoterminowych rezydentów WE: stosunkowo niski wspólny poziom minimalny ma zagwarantować, by podejmowane przez państwa członkowskie decyzje w sprawie przyjęcia nie wpływały negatywnie na pozostałe państwa w perspektywie średnioterminowej. Powinno to również zagwarantować, że wnioskodawca będzie dysponował środkami na utrzymanie oraz na pokrycie, w razie potrzeby, kosztów powrotu, bez konieczności korzystania z systemu pomocy społecznej danego państwa członkowskiego.

3) W przypadku zawodów nieregulowanych wnioskodawca musi dowieść, że dysponuje niezbędnymi kwalifikacjami wyższego wykształcenia lub doświadczeniem zawodowym w danym zawodzie, które można uznać za równorzędne z kwalifikacjami wyższego wykształcenia; państwa członkowskie nie będą wymagać spełnienia obu tych kryteriów. W przypadku zawodów regulowanych wnioskodawca musi spełnić wymogi określone w prawie krajowym lub wspólnotowym.

Artykuł 6

Derogacja zawarta w tym artykule dotyczy młodych specjalistów w wieku poniżej 30 lat, których doświadczenie zawodowe będzie przypuszczalnie zbyt krótkie, by żądać wysokich wynagrodzeń. W takim przypadku obowiązuje dodatkowy warunek dotyczący ukończenia studiów wyższych w dziedzinie związanej z działalnością będącej przedmiotem umowy o pracę. Dalsze złagodzenie kryterium dotyczącego wynagrodzenia dotyczyć ma młodych specjalistów, którzy studiowali w UE.

Artykuły 7, 9 i 10

We wniosku nie ustanowiono prawa do przyjęcia. Przepisy zawarte we wniosku ustanawiają obligatoryjne i fakultatywne przesłanki odmowy przyjęcia (oraz wycofania lub nieprzedłużenia decyzji o przyjęciu), w szczególności takie jak brak spełnienia kryteriów i obowiązujące limity oraz możliwość przeprowadzenia przez państwa członkowskie tzw. „testu rynku pracy”. Ta ostatnia możliwość stanowi nawiązanie w szczególności do rezolucji Rady z dnia 20 czerwca 1994 r. w sprawie ograniczeń w zakresie przyjmowania na terytorium państw członkowskich obywateli krajów trzecich w celu zatrudnienia. Zasada preferencji wspólnotowej wyrażona we właściwych postanowieniach aktów przystąpienia z lat 2003 i 2005 r. należy do prawa pierwotnego, dlatego dyrektywa będzie automatycznie stosowana w zgodności z aktami przystąpienia przez te państwa członkowskie, które korzystają z przepisów przejściowych, do końca okresu obowiązywania tych ostatnich.

Artykuły 8, 11 i 12

Wnioskodawcy (a nie członkowie ich rodzin), których wniosek dane państwo członkowskie rozpatrzyło pozytywnie, otrzymują dokument pobytowy zwany błękitną kartą UE, określający warunki zezwolenia na pracę. Przewidziano szybką procedurę (30 dni) rozpatrywania wniosków, a obywatele krajów trzecich legalnie przebywający na terytorium UE mogą składać wnioski o objęcie ich tym systemem i zmienić status prawny w przypadku pozytywnej decyzji.

Artykuły 13-15

We wniosku uznano, że wysoko wykwalifikowani pracownicy stanowią jeden z czynników mogących wzmocnić unijną gospodarkę, ale równocześnie ustalono, że ich prawa powinny zależeć od długości pobytu.

Stopniowa integracja wysoko wykwalifikowanych pracowników na rynku pracy wiąże się z koniecznością zatwierdzenia przez władze zainteresowanego państwa członkowskiego (w przypadku pierwszego wjazdu) wszelkich zmian w statusie pracowniczym w pierwszych dwóch latach pobytu posiadacza błękitnej karty UE. Po upływie tego okresu zainteresowani nie musieliby już wykazywać spełnienia wymogów dotyczących wynagrodzenia lub kwalifikacji w celu podjęcia pracy wymagającej wysokich kwalifikacji – weryfikację tych kryteriów pozostawi się pracodawcy i rynkowi. Aby zapobiec nadużyciom, wprowadzono wymóg zgłaszania zmian w statusie pracowniczym.

Zezwala się na trzymiesięczny okres bezrobocia: podobnie jak w powyższym przypadku, warunki, na jakich można zezwolić na nawiązanie nowego stosunku pracy, zależą od długości pobytu. Przepisy te obowiązują niezależnie od tego, czy dane państwo członkowskie jest pierwszym czy drugim miejscem pobytu, aż do chwili uzyskania statusu długoterminowego rezydenta WE.

Artykuł 15 określa dziedziny, w których konieczne jest uznanie równego traktowania, w celu stworzenia jak najbardziej korzystnych warunków. Ograniczenia dotyczą wyłącznie stypendiów studenckich, procedur przyznawania lokali mieszkalnych oraz pomocy społecznej: nie są to prawa, które przysługiwałyby pracownikowi na podstawie opłacanych składek. Ponadto zakłada się, że pracownicy ci będą otrzymywać stosunkowo wysokie wynagrodzenia i dlatego najprawdopodobniej w większości przypadków pozbawieni byłiby powyższych uprawnień na mocy przepisów krajowych.

Artykuł 16

Artykuł ten przewiduje derogacje od dyrektywy 2003/86/WE uznane za konieczne dla stworzenia systemu atrakcyjnego dla wysoko wykwalifikowanych pracowników z krajów trzecich; oparty jest na innych założeniach niż dyrektywa o łączeniu rodzin, która ma wspierać integrację obywateli krajów trzecich mających realne szanse na uzyskanie statusu stałych rezydentów. Na podobieństwo systemów obowiązujących już w państwach członkowskich i w innych państwach, przewiduje się możliwość niezwłocznego połączenia rodziny, także w przypadku pobytu czasowego, oraz zapewnienie małżonkowi pracownika dostępu do rynku pracy. Celowi temu służy również zapis mówiący o tym, że ewentualne środki służące integracji w danym kraju powinny się stosować dopiero wówczas, gdy członkowie rodziny pracownika znajdują się na terytorium UE.

Artykuł 17

Wniosek ma sprzyjać mobilności geograficznej wysoko wykwalifikowanych pracowników. Odstępstwa od dyrektywy 2003/109/WE mają zatem na celu zapobieżenie sytuacji, w której mobilność pracowników działałaby na ich niekorzyść i pozwalają im łączyć okresy pobytu w dwóch (lub maksymalnie trzech) państwach członkowskich w celu spełnienia głównego warunku uzyskania statusu długoterminowego rezydenta WE. Derogacje dotyczące okresów nieobecności na

terytorium UE powinny podlegać rygorystycznym warunkom, aby wesprzeć politykę wahań migracji i ograniczyć ewentualne efekty zjawiska „drenażu mózgow”.

Artykuły 18-21

Artykuł 19 nakreśla warunki przemieszczania się po terytorium UE przed nabyciem statusu długoterminowego rezydenta WE zgodnie z ogólnymi założeniami dyrektywy 2003/109/WE, przy czym państwa członkowskie mają możliwość stosowania tych samych warunków, co w przypadku pierwszego wjazdu. Artykuł 20 reguluje prawo do przemieszczenia się po terytorium UE po uzyskaniu takiego statusu: uwzględniając specyfikę tej kategorii pracowników oraz ich niewielką liczbę (w ujęciu bezwzględny), dyrektywa ma być stosowana wobec nich bez ograniczeń dotyczących łącznej liczby uprawnionych osób, które to ograniczenia państwa członkowskie mogą utrzymywać w odniesieniu do pozostałych długoterminowych rezydentów WE. Artykuł 20 przewiduje również, że państwa członkowskie będą traktować długoterminowych rezydentów WE posiadających wysokie kwalifikacje w sposób uprzywilejowany w stosunku do innych pracowników z krajów trzecich, którzy ubiegają się o przyjęcie w tych samych celach.

W art. 18 ustanowiono nowy dokument pobytowy w celu oznaczenia szczególnego statusu jego posiadacza.

Tryb korzystania z prawa do połączenia rodziny w drugim państwie członkowskim przed nabyciem przez członka rodziny rozdzielonej pragnącego sprowadzić rodzinę statusu długoterminowego rezydenta WE odpowiada trybowi ustanowionemu w art. 16 dyrektywy 2003/109/WE.

Rozdział VI

Jedyny przepis specyficzny dla niniejszego wniosku dotyczy obowiązku wymiany przez państwa członkowskie informacji dotyczących ewentualnych limitów oraz rocznych danych statystycznych z ich realizacją, za pośrednictwem sieci ustanowionej decyzją Rady 2006/688/WE. Dane te umożliwią również monitorowanie procesu rekrutacji w krajach rozwijających się, które cierpią na brak wykwalifikowanych zasobów ludzkich.

Wniosek

DYREKTYWA RADY

**w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli krajów trzecich w celu podjęcia pracy
w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji**

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 63 pkt 3 lit. a) i pkt 4,

uwzględniając wniosek Komisji¹,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego²,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego³,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów⁴,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W ramach działań służących stopniowemu ustanowieniu przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, Traktat przewiduje środki w dziedzinie azylu, imigracji i ochrony praw obywateli krajów trzecich.
- (2) Traktat przewiduje, że Rada przyjmuje środki dotyczące polityki imigracyjnej odnoszące się do warunków wjazdu i pobytu, procedur wydawania przez państwa członkowskie długoterminowych wiz i dokumentów pobytowych oraz środki określające prawa i warunki, na których obywatele krajów trzecich przebywający legalnie w jednym państwie członkowskim mogą przebywać w innych państwach członkowskich.
- (3) W marcu 2000 r. Rada Europejska w Lizbonie wyznaczyła cel zakładający przekształcenie Wspólnoty do 2010 r. w najbardziej konkurencyjną i dynamiczną gospodarkę opartą na wiedzy na świecie.
- (4) W programie haskim, przyjętym przez Radę Europejską w dniach 4-5 listopada 2004 r., uznano, że legalna migracja będzie odgrywać ważną rolę w umacnianiu w Europie gospodarki opartej na wiedzy oraz w dalszym rozwoju gospodarczym, przyczyniając się tym samym do wprowadzenia w życie strategii lizbońskiej, oraz zwrócono się do

¹ Dz.U. C [...] z [...], str. [...].

² Dz.U. C [...] z [...], str. [...].

³ Dz.U. C [...] z [...], str. [...].

⁴ Dz.U. C [...] z [...], str. [...].

Komisji o przedstawienie planu polityki w dziedzinie legalnej migracji, w tym procedur przyjmowania, zdolnych do szybkiego reagowania na zmieniający się popyt na pracę imigrantów na rynku pracy.

- (5) Rada Europejska w dniach 14-15 grudnia 2006 r. uzgodniła podjęcie w 2007 r. szeregu kroków, zmierzających m.in. do opracowania sprawnie zarządzanych strategii w dziedzinie legalnej imigracji – przy pełnym poszanowaniu krajowych kompetencji – aby pomóc państwom członkowskim w zaspokojeniu obecnego i przyszłego zapotrzebowania na pracowników.
- (6) Dla realizacji celów procesu lizbońskiego istotne znaczenie ma również wspieranie mobilności wysoko wykwalifikowanych pracowników będących obywatelami UE na terytorium UE, co dotyczy w szczególności pracowników z państw członkowskich, które przystąpiły do UE w roku 2004 i 2007. Wdrażając niniejszą dyrektywę, państwa członkowskie zobowiązane są przestrzegać zasady preferencji wspólnotowej, wyrażonej w szczególności we właściwych postanowieniach aktów przystąpienia z dnia 16 kwietnia 2003 r. i 25 kwietnia 2005 r.
- (7) Niniejsza dyrektywa ma się przyczynić do realizacji powyższych celów oraz zaradzenia problemowi niedoboru pracowników poprzez ułatwienie – w celu umożliwienia zatrudniania pracowników posiadających wysokie kwalifikacje – przyjmowania i mobilności obywateli krajów trzecich przybywających na okres dłuższy niż trzy miesiące, aby uczynić Wspólnotę bardziej atrakcyjną dla takich pracowników z całego świata oraz wesprzeć jej konkurencyjność i wzrost gospodarczy. Aby osiągnąć te cele, należy ułatwić przyjmowanie wysoko wykwalifikowanych pracowników i ich rodzin poprzez ustanowienie szybkiej procedury przyjmowania oraz przyznanie im w szeregu dziedzin takich samych praw socjalnych i ekonomicznych, jak te, które przysługują obywatelom przyjmującego państwa członkowskiego. W zakresie dotyczącym tych praw niniejsza dyrektywa została oparta na odpowiednich przepisach dyrektywy [„w sprawie procedury jednego wniosku o jedno zezwolenie dla obywateli krajów trzecich na pobyt i pracę na terytorium państwa członkowskiego oraz w sprawie wspólnego zbioru praw dla pracowników z krajów trzecich przebywających legalnie w państwie członkowskim”].⁵
- (8) Korzystne warunki łączenia rodzin oraz dostępu do rynku pracy dla małżonków powinny stanowić podstawowy element wszystkich systemów służących przyciągnięciu wysoko wykwalifikowanych pracowników. Aby osiągnąć ten cel, należy przewidzieć specjalne odstępstwa od dyrektywy Rady 2003/86/WE z dnia 22 września 2003 r. w sprawie prawa do łączenia rodzin⁶.
- (9) Niniejsza dyrektywa nie powinna naruszać kompetencji państw członkowskich do ustalania liczby obywateli krajów trzecich, którzy mogą wjechać na ich terytorium w poszukiwaniu pracy. Powinno to dotyczyć także obywateli krajów trzecich, którzy pragną pozostać na terytorium państwa członkowskiego w celu wykonywania za wynagrodzeniem działalności gospodarczej i którzy są legalnymi rezydentami tego państwa członkowskiego na podstawie innych regulacji, tacy jak studenci, którzy

⁵ Dz.U. L

⁶ Dz.U. L 251 z 3.10.2003, str. 12.

właśnie ukończyli studia albo naukowcy, przyjęci na podstawie dyrektywy Rady 2004/114/WE z dnia 13 grudnia 2004 r. w sprawie warunków przyjmowania obywateli krajów trzecich w celu odbywania studiów, udziału w wymianie młodzieży szkolnej, szkoleniu bez wynagrodzenia lub wolontariacie⁷ oraz dyrektywy Rady 2005/71/WE z dnia 12 października 2005 r. w sprawie szczególnej procedury przyjmowania obywateli krajów trzecich w celu prowadzenia badań naukowych⁸, którzy nie korzystają z ujednoliconych warunków dostępu do rynku pracy państwa członkowskiego na podstawie przepisów UE lub krajowych.

- (10) Niniejsza dyrektywa powinna zapewnić elastyczny system wjazdu dostosowany do zapotrzebowania, w oparciu o obiektywne kryteria, takie jak minimalny próg wynagrodzenia porównywalny z poziomem wynagrodzenia w państwach członkowskich oraz kwalifikacje zawodowe. W celu zagwarantowania minimalnego poziomu harmonizacji warunków przyjmowania na terytorium UE konieczne jest ustalenie wspólnego, minimalnego współczynnika krajowego progu wynagrodzenia. Państwa członkowskie powinny wyznaczyć krajowe progi wynagrodzenia stosownie do sytuacji na wewnętrznym rynku pracy oraz swojej ogólnej polityki imigracyjnej.
- (11) Należy ustanowić odstępstwa od wymogu dotyczącego wysokości wynagrodzenia przewidzianego w systemie podstawowym w stosunku do wysoko wykwalifikowanych wnioskodawców w wieku poniżej 30 lat, którzy, ze względu na stosunkowo niewielkie doświadczenie zawodowe i status na rynku pracy, mogą nie być w stanie spełnić wymogów dotyczących wynagrodzenia obowiązujących w systemie podstawowym lub którzy zdobyli wyższe wykształcenie w Unii Europejskiej.
- (12) Po wydaniu przez państwo członkowskie decyzji o przyjęciu obywatela kraju trzeciego spełniającego powyższe wspólne kryteria, obywatel ten powinien otrzymać specjalny dokument pobytowy, który należy nazwać błękitną kartą UE i który powinien umożliwiać stopniowe uzyskiwanie dostępu do rynku pracy oraz korzystanie z przyznanych temu obywatelowi i jego rodzinie praw w dziedzinie pobytu i mobilności.
- (13) Wzór błękitnej karty UE powinien być zgodny z przepisami rozporządzenia 1030/2002 ustanawiającego jednolity wzór dokumentów pobytowych dla obywateli krajów trzecich⁹, umożliwiając państwom członkowskim podanie informacji, przede wszystkim dotyczących warunków zezwolenia na pracę przyznanego danej osobie. Horyzontalne przepisy przewidziane w dyrektywie [„w sprawie procedury jednego wniosku o jedno zezwolenie dla obywateli krajów trzecich na pobyt i pracę na terytorium państwa członkowskiego oraz w sprawie wspólnego zbioru praw dla pracowników z krajów trzecich przebywających legalnie w państwie członkowskim”]. powinny być stosowane odpowiednio.
- (14) Obywatelom krajów trzecich posiadającym ważny dokument podróży oraz błękitną kartę UE wydaną przez państwo członkowskie, które w pełni stosuje przepisy dorobku Schengen, należy zezwolić na wjazd i swobodne przemieszczanie się po terytorium państw członkowskich w pełni stosujących dorobek Schengen przez okres nie

⁷ Dz.U. L 375 z 23.12.2004, str. 12.

⁸ Dz.U. L 289 z 3.11.2005, str. 15.

⁹ Dz.U. L 157 z 15.6.2002, str. 1.

przekraczający trzech miesięcy zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 562/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. ustanawiającego wspólnotowy kodeks zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen)¹⁰ oraz art. 21 dorobku Schengen – Konwencja wykonawcza do układu z Schengen z dnia 14 czerwca 1985 r. między rządami państw Unii Gospodarczej Beneluksu, Republiki Federalnej Niemiec oraz Republiki Francuskiej w sprawie stopniowego znoszenia kontroli na wspólnych granicach (konwencja wykonawcza z Schengen)¹¹.

- (15) Mobilność zawodową i geograficzną wysoko wykwalifikowanych pracowników z krajów trzecich należy uznać za jeden z podstawowych mechanizmów zwiększania wydajności rynku pracy, zapobiegania niedoborom pracowników o określonych kwalifikacjach i wyrównywania regionalnych dysproporcji. Aby zapewnić przestrzeganie zasady preferencji wspólnotowej oraz zapobiec potencjalnemu nadużywaniu systemu, mobilność zawodowa wysoko wykwalifikowanych pracowników z krajów trzecich powinna być ograniczona w pierwszych dwóch latach legalnego pobytu w państwie członkowskim.
- (16) W pierwszym okresie legalnego pobytu pracownika z kraju trzeciego jego mobilność geograficzna na terytorium UE powinna być kontrolowana i dostosowana do bieżących potrzeb. Po przyznaniu tym pracownikom statusu długoterminowego rezydenta WE państwa członkowskie powinny traktować ich w sposób uprzywilejowany, kiedy korzystają oni z prawa do wewnątrzunijnej mobilności. Należy wprowadzić odstępstwa od dyrektywy Rady 2003/109/WE z dnia 25 listopada 2003 r. dotyczącej statusu obywateli państw trzecich będących rezydentami długoterminowymi¹², aby zapobiec pokrzywdzeniu wykwalifikowanych pracowników z krajów trzecich, którzy są mobilni geograficznie i którzy nie uzyskali jeszcze statusu długoterminowych rezydentów WE, oraz by zachęcić do migracji geograficznej i wahadłowej.
- (17) Należy wspierać i podtrzymywać mobilność wysoko wykwalifikowanych pracowników z krajów trzecich między Wspólnotą a ich państwami pochodzenia. Należy wprowadzić odstępstwa od dyrektywy 2003/109/WE z dnia 25 listopada 2003 r. dotyczącej statusu obywateli państw trzecich będących rezydentami długoterminowymi, aby przedłużyć okres nieobecności na terytorium Wspólnoty pomijany przy obliczaniu okresu legalnego i nieprzerwanego pobytu będącego warunkiem uzyskania statusu długoterminowego rezydenta WE. Należy również zezwolić na dłuższe okresy nieobecności od przewidzianych w dyrektywie Rady 2003/109/WE po uzyskaniu przez wysoko wykwalifikowanych pracowników z krajów trzecich statusu długoterminowych rezydentów WE. W szczególności, aby zachęcić do wahadłowej migracji wysoko wykwalifikowanych pracowników z rozwijających się krajów trzecich, państwa członkowskie powinny rozważyć skorzystanie z możliwości przewidzianych w art. 4 ust. 3 akapit drugi oraz art. 9 ust. 2 dyrektywy Rady 2003/109/WE i zezwolenie na okresy nieobecności dłuższe od tych przewidzianych w niniejszej dyrektywie. W celu zagwarantowania spójności, w szczególności z bazowymi celami rozwojowymi, odstępstwa te powinny obowiązywać wyłącznie w

¹⁰ Dz.U. L 105 z 13.4.2006, str. 1.

¹¹ Dz.U. L 239 z 22.9.2000, str. 19.

¹² Dz.U. L 16 z 23.1.2004, str. 44.

tych przypadkach, w których możliwe jest wykazanie, że dana osoba wróciła do kraju pochodzenia w celu podjęcia pracy, nauki lub działalności wolontariackiej.

- (18) Wysoko wykwalifikowani pracownicy z krajów trzecich powinni korzystać z równego traktowania w zakresie zabezpieczenia społecznego. Działy zabezpieczenia społecznego zostały określone w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 1408/1971 z dnia 14 czerwca 1971 r. w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie¹³. Rozporządzenie Rady (WE) nr 859/2003 z dnia 14 maja 2003 r.¹⁴, rozszerzające przepisy rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 i rozporządzenia (EWG) nr 574/72 na obywateli krajów trzecich, którzy nie są jeszcze objęci tymi przepisami wyłącznie ze względu na ich obywatelstwo, rozciąga zakres zastosowania przepisów rozporządzenia (EWG) nr 1408/1971 na obywateli krajów trzecich, którzy przebywają legalnie w Unii Europejskiej i których sytuacja ma wymiar transgraniczny. Zawarte w niniejszym wniosku przepisy dotyczące równego traktowania w zakresie zabezpieczenia społecznego mają bezpośrednie zastosowanie także do osób przybywających do państwa członkowskiego bezpośrednio z kraju trzeciego. Tym niemniej dyrektywa nie powinna przyznawać obywatelom krajów trzecich, na których sytuację wpływają aspekty transgraniczne związane z różnymi państwami członkowskimi, szerszych praw w dziedzinie zabezpieczenia społecznego niż te już przyznane w obowiązującym prawodawstwie wspólnotowym.
- (19) Kwalifikacje zawodowe uzyskane przez obywatela kraju trzeciego w innym państwie członkowskim należy uznawać w taki sam sposób, jak w przypadku obywateli Unii, a kwalifikacje uzyskane w kraju trzecim należy uwzględniać zgodnie z przepisami dyrektywy 2005/36 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r.¹⁵ w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych.
- (20) W toku wdrażania niniejszej dyrektywy państwa członkowskie powinny powstrzymać się od rekrutacji w sektorach cierpiących na niedobór zasobów ludzkich w krajach rozwijających się. Należy opracować etyczne strategie i zasady rekrutacji obowiązujące pracodawców z sektora publicznego i prywatnego, w szczególności w sektorze zdrowia, jak podkreślono w konkluzjach Rady i państw członkowskich z dnia 14 maja 2007 r. w sprawie Europejskiego programu działań na rzecz rozwiązania poważnego niedoboru pracowników służby zdrowia w krajach rozwijających się (2007–2013). Uregulowania te należy poprzeć opracowaniem mechanizmów, wytycznych i innych narzędzi ułatwiających migrację wahadłową i czasową, jak również innych środków mogących zminimalizować negatywne i zmaksymalizować pozytywne skutki imigracji wysoko wykwalifikowanych pracowników dla krajów rozwijających się. Wszelkie podobne interwencje muszą być podejmowane zgodnie z założeniami wspólnej unijno-afrykańskiej deklaracji w sprawie migracji i pokoju uzgodnionej w Trypolisie w dniach 22-23 listopada 2006 r. oraz muszą zmierzać do ustanowienia kompleksowej polityki migracyjnej, zgodnie z wezwaniem Rady Europejskiej w dniach 14-15 grudnia 2006 r.

¹³ Dz.U. L 149 z 15.7.1971, str. 2. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 631/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 100 z 6.4.2004, str. 1).

¹⁴ Dz.U. L 124 z 20.5.2003, str. 1.

¹⁵ Dz.U. L 255 z 30.9.2005, str. 22.

- (21) Należy przewidzieć specjalne przepisy dotyczące sprawozdawczości w celu monitorowania wdrażania systemu dla wysoko wykwalifikowanych pracowników, w tym w celu ustalenia jego potencjalnego wpływu na zjawisko drenażu mózgow w krajach rozwijających się, w szczególności w Afryce subsaharyjskiej, i ewentualnego przeciwdziałania temu zjawisku. Państwa członkowskie powinny zatem każdego roku przekazywać dane dotyczące zawodów i obywatelstwa wysoko wykwalifikowanych imigrantów przyjętych przez te państwa, za pośrednictwem sieci utworzonej na te potrzeby decyzją Rady 2006/688/WE z dnia 5 października 2006 r. w sprawie ustanowienia mechanizmu wymiany informacji dotyczących środków państw członkowskich w obszarach azylu i imigracji¹⁶.
- (22) Cele proponowanych działań, mianowicie wprowadzenie specjalnej procedury przyjmowania oraz przyjęcie warunków wjazdu i pobytu mających zastosowanie wobec obywateli krajów trzecich w przypadku pobytu w państwach członkowskich przez okres dłuższy niż trzy miesiące w celu podjęcia pracy wymagającej wysokich kwalifikacji, nie mogą być osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, co dotyczy w szczególności zagwarantowania mobilności między państwami członkowskimi, i dlatego mogą być lepiej osiągnięte przez Wspólnotę. Wspólnota jest zatem uprawniona do podjęcia środków zgodnie z zasadą pomocniczości ustanowioną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (23) Niniejsza dyrektywa jest zgodna z prawami podstawowymi i uwzględnia zasady uznane w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej i Europejskiej konwencji praw człowieka i podstawowych wolności oraz musi być stosownie do nich wdrażana.
- (24) Państwa członkowskie powinny wprowadzić w życie przepisy niniejszej dyrektywy bez dyskryminacji ze względu na płeć, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religię lub światopogląd, poglądy polityczne lub inne, przynależność do mniejszości narodowej, stan majątkowy, urodzenie, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną, w szczególności zgodnie z dyrektywą Rady 2000/43/WE z dnia 29 czerwca 2000 r. wprowadzającą w życie zasadę równego traktowania osób bez względu na pochodzenie rasowe lub etniczne¹⁷ i dyrektywą Rady 2000/78/WE z dnia 27 listopada 2000 r. ustanawiającą ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy¹⁸.
- (25) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską oraz bez uszczerbku dla art. 4 powyższego protokołu wymienione państwa członkowskie nie uczestniczą w przyjmowaniu niniejszej dyrektywy, nie są nią związane i nie ma ona do nich zastosowania.
- (26) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu w sprawie stanowiska Danii załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej oraz Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską Dania nie

¹⁶ Dz.U. L 283 z 14.10.2006, str. 40.

¹⁷ Dz.U. L 180 z 19.7.2000, str. 22.

¹⁸ Dz.U. L 303 z 2.12.2000, str. 16.

uczestniczy w przyjęciu niniejszej dyrektywy i nie jest nią związana ani nie ma ona do niej zastosowania.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Rozdział I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsza dyrektywa służy określeniu:

- a) warunków wjazdu i pobytu przez okres dłuższy niż trzy miesiące na terytorium państw członkowskich obywateli krajów trzecich i ich rodzin w celu podjęcia pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji;
- b) warunków pobytu obywateli krajów trzecich i członków ich rodzin, o których mowa w lit. a), w państwach członkowskich innych niż to pierwsze państwo członkowskie.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszej dyrektywy:

- a) „obywatel kraju trzeciego” oznacza każdą osobę niebędącą obywatelem Unii w rozumieniu art. 17 ust. 1 Traktatu;
- b) „praca w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji” oznacza rzeczywiste i efektywne świadczenie, pod kierunkiem innej osoby, pracy, za którą pracownik otrzymuje wynagrodzenie i która wymaga kwalifikacji wyższego wykształcenia lub co najmniej trzech lat równorzędnego doświadczenia zawodowego;
- c) „błękitna karta UE” oznacza zezwolenie opatrzone nazwą „błękitna karta UE”, uprawniające posiadacza do pobytu i legalnej pracy na terytorium UE oraz do przenoszenia się do innego państwa członkowskiego w celu podjęcia pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji na warunkach niniejszej dyrektywy;
- d) „pierwsze państwo członkowskie” oznacza państwo członkowskie, które jako pierwsze przyznało obywatelowi kraju trzeciego „błękitną kartę UE”;
- e) „drugie państwo członkowskie” oznacza każde państwo członkowskie niebędące pierwszym państwem członkowskim;

- f) „członkowie rodziny” oznaczają obywateli krajów trzecich określonych w art. 4 ust. 1 dyrektywy 2003/86/WE;
- g) „kwalifikacje wyższego wykształcenia” oznaczają wszelkie stopnie, dyplomy lub inne świadectwa wydane przez właściwy organ i potwierdzające pomyślne ukończenie programu studiów wyższych, mianowicie zestawu przedmiotów wykładanych w placówce edukacyjnej uznanej za instytucję szkolnictwa wyższego przez państwo, w której ma siedzibę. Kwalifikacje te uwzględniane są do celów niniejszej dyrektywy pod warunkiem, że studia niezbędne do ich uzyskania trwają co najmniej trzy lata;
- h) „wyższe kwalifikacje zawodowe” oznaczają kwalifikacje poświadczone dokumentem potwierdzającym posiadanie kwalifikacji wyższego wykształcenia lub trzech lat równorzędnego doświadczenia zawodowego;
- i) „doświadczenie zawodowe” oznacza faktyczne i legalne wykonywanie danego zawodu.

Artykuł 3

Zakres zastosowania

1. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie wobec obywateli krajów trzecich, którzy ubiegają się o przyjęcie na terytorium państwa członkowskiego w celu podjęcia pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji.
2. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do obywateli krajów trzecich:
 - a) przebywających w państwie członkowskim jako osoby ubiegające się o przyznanie ochrony międzynarodowej lub w ramach programów ochrony tymczasowej;
 - b) którzy są uchodźcami lub złożyli wniosek o nadanie statusu uchodźcy, który to wniosek nie został jeszcze rozpatrzony w formie ostatecznej decyzji;
 - c) ubiegających się o prawo pobytu w państwie członkowskim jako naukowcy w rozumieniu dyrektywy 2005/71/WE, w celu prowadzenia projektu badawczego;
 - d) będących członkami rodziny obywateli Unii, którzy skorzystali lub korzystają z prawa do swobodnego przepływu na terytorium Wspólnoty;
 - e) którzy posiadają status długoterminowych rezydentów w państwie członkowskim zgodnie z dyrektywą 2003/109/WE oraz korzystają z prawa do pobytu w innym państwie członkowskim w celu wykonywania działalności gospodarczej jako pracownicy lub na własny rachunek;
 - f) wjeżdżają do państwa członkowskiego na podstawie zobowiązań zawartych w umowie międzynarodowej, dotyczących ułatwienia wjazdu i czasowego pobytu niektórych kategorii osób fizycznych związanych z wymianą handlową lub inwestycjami;
 - g) których wydalenie wstrzymano ze względu na przesłanki faktyczne lub prawne.

3. Niniejsza dyrektywa powinna obowiązywać bez uszczerbku dla wszelkich przyszłych umów między Wspólnotą lub między Wspólnotą i jej państwami członkowskimi z jednej strony a jednym państwem trzecim lub większą liczbą tych państw z drugiej strony, dotyczących wyłączenia określonych zawodów z zakresu zastosowania niniejszej dyrektywy, aby zagwarantować etyczną rekrutację w sektorach cierpiących na brak personelu poprzez ochronę zasobów ludzkich w krajach rozwijających się będących sygnatariuszami tych umów.

Artykuł 4

Korzystniejsze przepisy

1. Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla korzystniejszych przepisów zawartych w:
 - a) prawodawstwie wspólnotowym, w tym w umowach dwustronnych i wielostronnych zawartych między Wspólnotą lub między Wspólnotą i jej państwami członkowskimi z jednej strony a jednym krajem trzecim lub większą liczbą tych krajów z drugiej strony;
 - b) umowach dwustronnych lub wielostronnych zawartych między jednym państwem członkowskim lub większą liczbą tych państw a jednym krajem trzecim lub większą liczbą tych krajów.
2. Niniejsza dyrektywa nie narusza prawa państw członkowskich do przyjęcia lub utrzymania korzystniejszych przepisów dotyczących warunków wjazdu i pobytu osób, do których dyrektywa ma zastosowanie, z zastrzeżeniem warunków wjazdu do pierwszego państwa członkowskiego.

Rozdział II

WARUNKI PRZYJMOWANIA

Artykuł 5

Kryteria przyjmowania

1. Obywatel kraju trzeciego ubiegający się o przyjęcie w celach określonych w niniejszej dyrektywie:
 - a) przedkłada ważną umowę o pracę lub wiążącą ofertę pracy dotyczącą zatrudnienia przez okres co najmniej jednego roku w danym państwie członkowskim;
 - b) spełnia określone w ustawodawstwie krajowym warunki wykonywania przez obywateli UE zawodu regulowanego, określonego w umowie o pracę lub wiążącej ofercie pracy;

- c) w przypadku zawodów nieregulowanych – przedkłada dokumenty poświadczające właściwe wyższe kwalifikacje zawodowe w zawodzie lub sektorze określonym w umowie o pracę lub wiążącej ofercie pracy;
 - d) przedkłada ważny dokument podróży określony w prawie krajowym oraz, w odpowiednich przypadkach, dowód posiadania ważnego dokumentu pobytowego. Państwa członkowskie mogą wymagać, by okres ważności dokumentu podróży obejmował co najmniej początkowy okres obowiązywania dokumentu pobytowego;
 - e) przedkłada dowód posiadania ubezpieczenia zdrowotnego obejmującego wnioskodawcę i członków jego rodziny oraz wszystkie rodzaje ryzyka, od których zazwyczaj ubezpieczeni są obywatele danego państwa członkowskiego, ważnego przez okres, w którym takie ubezpieczenie i związane z nim świadczenia nie przysługują w związku z zawartą umową o pracę ani nie wynikają z tej umowy;
 - f) nie może być uznany za osobę stanowiącą zagrożenie dla porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego lub zdrowia publicznego.
2. Oprócz warunków określonych w ust. 1, miesięczne wynagrodzenie brutto podane w umowie o pracę lub wiążącej ofercie pracy nie może być niższe od krajowego progu wynagrodzenia za pracę określanego i publikowanego w tym celu przez państwa członkowskie, który nie może być niższy od trzykrotności minimalnego miesięcznego wynagrodzenia za pracę brutto, określonego w prawie krajowym.

Państwa członkowskie, w których nie określa się minimalnego wynagrodzenia za pracę, wyznaczają krajowy próg wynagrodzenia za pracę jako trzykrotność kwoty minimalnych dochodów, poniżej której obywatele danego państwa członkowskiego są uprawnieni do pomocy społecznej w tym państwie członkowskim.

Artykuł 6

Odstępstwo

Jeżeli wniosek został złożony przez obywatela kraju trzeciego w wieku poniżej 30 lat, posiadającego kwalifikacje wyższego wykształcenia, obowiązują następujące odstępstwa:

- a) państwa członkowskie uznają warunek określony w art. 5 ust. 2 za spełniony, jeżeli zaoferowane miesięczne wynagrodzenie brutto odpowiada dwóm trzecim krajowego progu wynagrodzenia za pracę wyznaczonemu zgodnie z art. 5 ust. 2;
- b) państwa członkowskie mogą odstąpić od wymogu dotyczącego wynagrodzenia, przewidzianego w art. 5 ust. 2, jeżeli wnioskodawca ukończył stacjonarne studia dzienne oraz uzyskał tytuł licencjata lub magistra w placówce szkolnictwa wyższego mającej siedzibę na terytorium Wspólnoty;
- c) państwa członkowskie nie wymagają obok kwalifikacji wyższego wykształcenia dodatkowo dowodu doświadczenia zawodowego, chyba, że jest to konieczne dla spełnienia określonych w ustawodawstwie krajowym wymogów dotyczących wykonywania przez obywateli UE zawodu regulowanego określonego w umowie o pracę lub wiążącej ofercie pracy.

Artykuł 7

Limit przyjęć

Artykuły 5 i 6 nie naruszają kompetencji państw członkowskich do określania limitu obywateli krajów trzecich przyjmowanych w celu podjęcia pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji.

Rozdział III

BŁĘKITNA KARTA UE, PROCEDURA I PRZEJRZYSTOŚĆ

Artykuł 8

Błękitna karta UE

1. Osobie spełniającej wymogi określone w art. 5 i 6, której wniosek rozpatrzono pozytywnie, wydaje się błękitną kartę UE.
2. Początkowy termin ważności błękitnej karty wynosi dwa lata i jest przedłużany o co najmniej taki sam okres. Jeżeli umowa o pracę dotyczy okresu krótszego niż dwa lata, błękitną kartę UE wydaje się na okres obowiązywania tej umowy o pracę plus trzy miesiące.
3. Właściwe organy państwa członkowskiego wydają błękitną kartę UE na podstawie jednolitego wzoru ustanowionego w rozporządzeniu (WE) nr 1030/2002. Zgodnie z pkt 7.5-9 w lit. a) załącznika do powyższego rozporządzenia państwa członkowskie podają na błękitnej karcie UE warunki dostępu do rynku pracy określone w art. 13 ust. 1 lub 2 niniejszej dyrektywy, stosownie do okoliczności danego przypadku. W pozycji „rodzaj zezwolenia” państwa członkowskie wpisują „błękitna karta UE”.
4. Posiadaczom błękitnej karty UE przysługuje w okresie jej ważności uprawnienie do:
 - a) wjazdu, ponownego wjazdu i pobytu na terytorium państwa członkowskiego wydającego błękitną kartę UE;
 - b) przejazdu przez inne państwa członkowskie w celu korzystania z praw przewidzianych w lit. a).
5. Posiadaczom błękitnej karty UE przysługują prawa przyznane im i ich rodzinom w art. 8, art. 10 ust. 2, art. 12, 13-19 i 21 niniejszej dyrektywy.

Artykuł 9

Podstawy odmowy

1. Państwa członkowskie odrzucają wniosek o błękitną kartę UE, jeżeli wnioskodawca nie spełnia wymogów określonych w art. 5 i 6 lub jeżeli przedstawione dokumenty

zostały uzyskane w wyniku zeznania nieprawdy lub zatajenia prawdy albo zostały podrobione lub przerobione.

2. Przed podjęciem decyzji w sprawie wniosku o błękitną kartę UE państwa członkowskie mogą zbadać sytuację na swoim rynku pracy i zastosować krajowe procedury dotyczące wymogów objęcia wolnego miejsca pracy.

Państwa członkowskie mogą, z przyczyn związanych z polityką rynku pracy, traktować w sposób uprzywilejowany obywateli Unii, obywateli krajów trzecich, jeżeli jest to przewidziane w prawodawstwie wspólnotowym, jak również obywateli krajów trzecich, którzy przebywają legalnie i otrzymują zasiłki dla bezrobotnych w danym państwie członkowskim.

Artykuł 10

Wycofanie lub nieprzedłużenie błękitnej karty UE

1. Państwa członkowskie wycofują błękitną kartę UE lub odmawiają przedłużenia takiej karty wydanej na podstawie niniejszej dyrektywy w następujących przypadkach:
 - a) karta została uzyskana w drodze zeznania nieprawdy lub zatajenia prawdy albo została podrobiona lub przerobiona;
 - b) zostanie ustalone, że posiadacz nie spełniał lub przestał spełniać wymogi wjazdu i pobytu ustanowione w art. 5 i 6 lub przebywa w innych celach niż te, dla których uzyskał zezwolenie na pobyt;
 - c) posiadacz karty nie przestrzegał ograniczeń określonych w art. 13 ust. 1 i 2 oraz art. 14.
2. Braku zgłoszenia przewidzianego w art. 13 ust. 2 nie uznaje się za dostateczny powód wycofania błękitnej karty UE lub odmowy jej przedłużenia.
3. Państwa członkowskie mogą cofnąć błękitną kartę UE lub odmówić jej przedłużenia z przyczyn dotyczących porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego lub zdrowia publicznego.

Artykuł 11

Wnioski o przyjęcie

1. Państwa członkowskie ustalają, czy wnioski o błękitną kartę UE powinni składać obywatele krajów trzecich, czy ich pracodawcy.
2. Wniosek jest rozpatrywany i badany zarówno wtedy, gdy dany obywatel kraju trzeciego przebywa poza terytorium państwa członkowskiego, na które pragnie zostać przyjęty, jak i wtedy, gdy jest on już legalnym rezydentem na terytorium danego państwa członkowskiego.

3. Zainteresowane państwo członkowskie przyznaje obywatelowi kraju trzeciego, którego wniosek został zaakceptowany, wszelkie ułatwienia w celu zdobycia potrzebnych wiz.
4. Na zasadzie odstępstwa od ust. 2 państwa członkowskie mogą zaakceptować, zgodnie ze swoim ustawodawstwem krajowym, wniosek złożony przez obywatela kraju trzeciego, który nie posiada dokumentu pobytowego, ale który legalnie przebywa na ich terytorium.

Artykuł 12 *Gwarancje proceduralne*

1. Właściwe organy państwa członkowskiego podejmują decyzję w sprawie kompletnego wniosku oraz zawiadamiają o niej wnioskodawcę na piśmie zgodnie z procedurami zawiadamiania ustanowionymi w ustawodawstwie krajowym danego państwa członkowskiego, najpóźniej w terminie 30 dni od daty złożenia wniosku. W wyjątkowych przypadkach dotyczących skomplikowanych wniosków termin ten można przedłużyć, maksymalnie o dalsze 60 dni.
2. Jeżeli nie dostarczono odpowiednich informacji na poparcie wniosku, właściwe organy zawiadamiają wnioskodawcę o konieczności przedstawienia dodatkowych informacji. Bieg terminu, o którym mowa w ust. 1, wstrzymuje się do czasu otrzymania przez właściwe organy wymaganych dodatkowych informacji.
3. O decyzji o odrzuceniu wniosku o błękitną kartę UE, o odmowie przedłużenia takiej karty lub o jej wycofaniu zawiadamia się na piśmie obywatela kraju trzeciego oraz, w odpowiednich przypadkach, jego pracodawcę zgodnie z procedurami zawiadamiania wynikającymi z właściwych przepisów krajowych; decyzję taką można zaskarżyć przed sądem danego państwa członkowskiego. W zawiadomieniu podaje się uzasadnienie decyzji oraz pouczenie o dostępnych procedurach i terminie jej ewentualnego zaskarżenia.

Rozdział IV

PRAWA

Artykuł 13

Dostęp do rynku pracy

1. W pierwszych dwóch latach, w których dana osoba legalnie przebywa w zainteresowanym państwie członkowskim jako posiadacz błękitnej karty UE, jej dostęp do rynku pracy ogranicza się do wykonywania za wynagrodzeniem pracy spełniającej wymogi przyjęcia określone w art. 5 i 6. Zmiana warunków umowy o pracę, która wpływa na warunki przyjęcia lub zmiana stosunku pracy wymaga uzyskania uprzedniego pisemnego zezwolenia właściwych organów państwa

członkowskiego pobytu, zgodnie z krajowymi procedurami i terminami określonymi w art. 12 ust. 1.

2. Po pierwszych dwóch latach legalnego pobytu danej osoby w zainteresowanym państwie członkowskim jako posiadacza błękitnej karty UE, osoba ta traktowana jest na równi z obywatelami tego państwa w zakresie dostępu do zatrudnienia wymagającego wysokich kwalifikacji. Posiadacz błękitnej karty UE zawiadamia właściwe organy państwa członkowskiego pobytu o zmianach w swoim stosunku pracy zgodnie z procedurami krajowymi.
3. Posiadacze błękitnej karty UE, którzy nadano status długoterminowych rezydentów WE, traktowani są na równi z obywatelami w zakresie dostępu do zatrudnienia i działalności na własny rachunek.
4. Państwa członkowskie mogą utrzymać ograniczenia w zakresie dostępu do zatrudnienia lub działalności na własny rachunek w przypadku rodzajów działalności, które wiążą się, choćby sporadycznie, z wykonywaniem władzy publicznej oraz odpowiedzialnością za zabezpieczenie ogólnych interesów państwa, w przypadkach gdy, zgodnie z obowiązującymi przepisami krajowymi lub wspólnotowymi, takie rodzaje działalności zastrzeżone są dla obywateli.
5. Państwa członkowskie mogą utrzymać ograniczenia w zakresie dostępu do zatrudnienia lub działalności na własny rachunek w przypadku tych rodzajów działalności, które zgodnie z obowiązującym prawem krajowym lub wspólnotowym zastrzeżone są dla obywateli danego państwa członkowskiego oraz obywateli UE lub EOG.
6. Przepisy zawarte w niniejszym artykule stosuje się bez uszczerbku dla zasady preferencji wspólnotowej wyrażonej we właściwych postanowieniach aktów przystąpienia z dnia 16 kwietnia 2003 r. i 25 kwietnia 2005 r.

Artykuł 14

Czasowe bezrobocie

1. Bezrobocie nie stanowi samo w sobie przyczyny wycofania błękitnej karty UE, chyba że okres bezrobocia przekracza trzy kolejne miesiące.
2. W tym okresie posiadacz błękitnej karty UE może poszukiwać pracy i podejmować ją na warunkach określonych w art. 13 ust. 1 lub ust. 2, stosownie do okoliczności danego przypadku.
3. Państwa członkowskie zezwalają posiadaczom błękitnej karty UE na pozostanie na swoim terytorium do czasu wydania niezbędnego zezwolenia na mocy art. 13 ust. 1 lub odmowy jego udzielenia. Zawiadomienie na mocy art. 13 ust. 2 automatycznie przerywa okres bezrobocia.

Artykuł 15

Równe traktowanie

1. Posiadacze błękitnej karty UE traktowani są na równi z obywatelami w zakresie:
 - a) warunków pracy, w tym wynagrodzenia i zwolnienia, jak również bezpieczeństwa i higieny na stanowisku pracy;
 - b) wolności zrzeszania się i zgromadzeń oraz członkostwa w organizacjach reprezentujących pracowników lub pracodawców, jak również wszelkich organizacjach zrzeszających pracowników określonych zawodów, w tym świadczeń przyznawanych przez takie organizacje, bez uszczerbku dla krajowych przepisów dotyczących porządku publicznego i bezpieczeństwa publicznego;
 - c) edukacji i kształcenia zawodowego, w tym stypendiów naukowych zgodnie z prawem krajowym;
 - d) uznawania dyplomów, świadectw i innych kwalifikacji zawodowych zgodnie z odpowiednimi procedurami krajowymi;
 - e) działań zabezpieczenia społecznego określonych w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 1408/71 z dnia 14 czerwca 1971 r. w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie. Rozporządzenie Rady (WE) nr 859/2003 z dnia 14 maja 2003 r. rozszerzające przepisy rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 i rozporządzenia (EWG) nr 574/72 na obywateli krajów trzecich, którzy nie są jeszcze objęci tymi przepisami, stosuje się odpowiednio;
 - f) pomocy społecznej określonej w prawie krajowym;
 - g) wypłaty nabytych świadczeń emerytalnych po przeniesieniu do kraju trzeciego;
 - h) ulg podatkowych;
 - i) dostępu do towarów i usług oraz zaopatrzenia w powszechnie dostępne towary i usług, w tym do procedur przyznawania lokali mieszkalnych i pomocy świadczonej przez urzędy pracy;
 - j) swobodnego dostępu do całego terytorium danego państwa członkowskiego, z zachowaniem ograniczeń określonych w ustawodawstwie krajowym ze względów bezpieczeństwa.
2. Państwa członkowskie mogą ograniczyć prawa przyznane na mocy ust. 1 lit. c) i i) w zakresie dotyczącym stypendiów naukowych i procedur przyznawania lokali mieszkalnych do przypadków, w których posiadacz błękitnej karty UE przebywał na ich terytorium lub ma prawo do przebywania na ich terytorium przez co najmniej trzy lata.

3. Państwa członkowskie mogą ograniczyć równe traktowanie w zakresie dotyczącym pomocy społecznej do przypadków, w których posiadaczowi błękitnej karty UE nadano status długoterminowego rezydenta WE zgodnie z art. 17.

Artykuł 16

Członkowie rodzin

1. Dyrektywę Rady 2003/83/WE stosuje się z uwzględnieniem odstępstw ustanowionych w niniejszym artykule.
2. Na zasadzie odstępstwa od art. 3 ust. 1 i art. 8 dyrektywy 2003/86/WE połączenie rodziny nie zależy od spełnienia przez posiadacza błękitnej karty UE warunku dotyczącego racjonalnych perspektyw uzyskania prawa do stałego pobytu oraz minimalnego okresu pobytu.
3. Na zasadzie odstępstwa od art. 5 ust. 4 akapit pierwszy dyrektywy 2003/86/WE dokumenty pobytowe dla członków rodziny przyznawane są najpóźniej w terminie sześciu miesięcy od daty złożenia wniosku.
4. Na zasadzie odstępstwa od art. 4 ust. 1 akapit ostatni oraz art. 7 ust. 2 dyrektywy 2003/86/WE środki integracyjne, o których mowa w tych przepisach, mogą być stosowane dopiero po udzieleniu zainteresowanym osobom zgody na połączenie rodziny.
5. Na zasadzie odstępstwa od art. 14 ust. 2 dyrektywy 2003/86/WE w zakresie dotyczącym dostępu do rynku pracy państwa członkowskie nie stosują terminu 12 miesięcy.
6. Na zasadzie odstępstwa od art. 15 ust. 1 dyrektywy 2003/86/WE przy obliczaniu pięcioletniego okresu pobytu niezbędnego do uzyskania niezależnego dokumentu pobytowego można uwzględnić okres pobytu w innym państwie członkowskim.
7. Jeżeli państwo członkowskie korzysta z możliwości przewidzianej w ust. 6, ustanowione w art. 17 przepisy dotyczące łączenia okresów pobytu posiadacza błękitnej karty UE w różnych państwach członkowskich stosuje się odpowiednio.
8. Na zasadzie odstępstwa od art. 13 ust. 2 i 3 dyrektywy 2003/86/WE dokumenty pobytowe członków rodziny są ważne przez taki sam okres, jak dokumenty pobytowe wydane posiadaczowi błękitnej karty UE, w zakresie, w jakim pozwala na to okres ważności ich dokumentów podróży.

Artykuł 17

Status długoterminowych rezydentów WE dla posiadaczy błękitnej karty UE

1. Dyrektywę Rady 2003/109/WE stosuje się z uwzględnieniem odstępstw ustanowionych w niniejszym artykule.

2. Na zasadzie odstępstwa od art. 4 ust. 1 dyrektywy 2003/109/WE posiadacz błękitnej karty UE, który skorzystał z możliwości przewidzianej w art. 19, może łączyć okres pobytu w różnych państwach członkowskich w celu spełnienia wymogu dotyczącego długości pobytu, jeżeli spełniono następujące warunki:
 - a) pięć lat legalnego, nieprzerwanego pobytu na terytorium Wspólnoty jako posiadacz błękitnej karty UE;
 - b) legalny i nieprzerwany pobyt jako posiadacz błękitnej karty UE na terytorium państwa członkowskiego, w którym złożono wniosek o dokument pobytowy dla długoterminowego rezydenta WE, przez okres dwóch lat bezpośrednio poprzedzających złożenie właściwego wniosku.
3. Do celów obliczenia okresu legalnego i nieprzerwanego pobytu we Wspólnocie i na zasadzie odstępstwa od art. 4 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2003/109/WE okresy nieobecności na terytorium Wspólnoty nie przerywają okresu, o którym mowa w ust. 2 lit. a), i są uwzględniane przy jego obliczaniu, jeżeli są krótsze od 12 kolejnych miesięcy, a łącznie nie przekraczają 16 miesięcy w okresie, o którym mowa w ust. 2 lit. a). Niniejszy ustęp stosuje się także w przypadkach, w których posiadacz błękitnej karty UE nie skorzystał z możliwości przewidzianej w art. 19.
4. Na zasadzie odstępstwa od art. 9 ust. 1 lit. c) dyrektywy 2003/109/WE państwa członkowskie przedłużają okres dopuszczalnej nieobecności na terytorium UE posiadaczy błękitnej karty WE oraz członków ich rodziny, którym nadano status długoterminowych rezydentów WE, do 24 kolejnych miesięcy.
5. Odstępstwa od dyrektywy 2003/109/WE określone w ust. 3 i 4 stosuje się wyłącznie w przypadku, gdy obywatel kraju trzeciego jest w stanie wykazać, że opuścił terytorium Wspólnoty w celu wykonywania działalności gospodarczej w charakterze pracownika albo na własny rachunek lub w celu podjęcia działalności wolontariackiej lub nauki w swoim kraju pochodzenia.
6. W odpowiednich przypadkach wobec posiadacza błękitnej karty UE, któremu wydano dokument pobytowy na mocy art. 18, stosuje się nadal art. 13, 15 i 16.

Artykuł 18

Dokument pobytowy „Rezydent długoterminowy – WE/posiadacz błękitnej karty UE”

1. Posiadaczom błękitnej karty UE spełniającym określone w art. 17 warunki nabycia statusu długoterminowego rezydenta WE wydaje się dokument pobytowy zgodnie z art. 1 ust. 2 lit. a) rozporządzenia Rady (WE) nr 1030/2002.
2. W pozycji „rodzaj zezwolenia” państwa członkowskie wpisują „rezydent długoterminowy – WE/posiadacz błękitnej karty UE”.
3. Posiadacze dokumentu pobytowego „rezydent długoterminowy – WE/posiadacz błękitnej karty UE” podlegają przepisom dotyczącym ich i członków ich rodzin ustanowionym w niniejszej dyrektywie i w dyrektywie 2003/109/WE.

Rozdział V

POBYT W INNYM PAŃSTWIE CZŁONKOWSKIM

Artykuł 19

Warunki

1. Osoba legalnie przebywająca przez dwa lata w pierwszym państwie członkowskim jako posiadacz błękitnej karty UE oraz członkowie jej rodziny mają prawo przenieść się do państwa członkowskiego innego niż pierwsze państwo członkowskie w celu podjęcia pracy wymagającej wysokich kwalifikacji, na warunkach określonych w niniejszym artykule.
2. Nie później niż w terminie jednego miesiąca od przybycia na terytorium drugiego państwa członkowskiego posiadacz błękitnej karty UE zgłasza swoją obecność właściwym organom tego państwa członkowskiego oraz przedkłada wszystkie dokumenty potwierdzające spełnienie warunków określonych w art. 5 i 6 w odniesieniu do drugiego państwa członkowskiego.
3. Zgodnie z procedurami określonymi w art. 12 drugie państwo członkowskie rozpatruje zgłoszenie i informuje wnioskodawcę i pierwsze państwo członkowskie na piśmie o swojej decyzji o:
 - a) wydaniu błękitnej karty UE oraz zezwoleniu wnioskodawcy na pobyt na swoim terytorium w celu podjęcia pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji, jeżeli spełniono warunki określone w niniejszym artykule i na warunkach określonych w art. 8-15;
 - b) odmowie wydania błękitnej karty UE oraz nakazaniu wnioskodawcy i członkom jego rodziny, zgodnie z procedurami przewidzianymi w prawie krajowym, w tym procedurami wydalenia, opuszczenia terytorium danego państwa, jeżeli nie spełniono warunków określonych w niniejszym artykule. Pierwsze państwo członkowskie niezwłocznie dokonuje, bez formalności, readmisji posiadacza błękitnej karty UE i członków jego rodziny. Po readmisji stosuje się przepisy art. 14.
4. Wnioskodawca ponosi koszty związane z powrotem i readmisją swoją i członków swojej rodziny, w tym, w odpowiednich przypadkach, poprzez zwrot wydatków publicznych poniesionych na mocy ust. 3 lit. b).
5. Przy stosowaniu niniejszego artykułu państwa członkowskie mogą utrzymać limity przyjęć określone w art. 7.

Artykuł 20

Dostęp posiadaczy dokumentu pobytowego „rezydent długoterminowy – WE/posiadacz błękitnej karty UE” do rynku pracy drugiego państwa członkowskiego

1. Wobec posiadaczy dokumentu pobytowego „rezydent długoterminowy – WE/posiadacz błękitnej karty UE” nie stosuje się art. 14 ust. 4 dyrektywy 2003/109/WE.
2. Państwo członkowskie, które zdecyduje się zastosować ograniczenia w zakresie dostępu do rynku pracy przewidziane w art. 14 ust. 3 dyrektywy 2003/109/WE, traktuje posiadaczy dokumentu pobytowego „rezydent długoterminowy – WE/posiadacz błękitnej karty UE” w sposób uprzywilejowany w stosunku do innych obywateli krajów trzecich ubiegających się o możliwość pobytu w tym samym celu.

Artykuł 21

Pobyty członków rodziny w drugim państwie członkowskim

1. Jeżeli posiadacz błękitnej karty UE przenosi się do drugiego państwa członkowskiego zgodnie z przepisami art. 19, a jego rodzina była już połączona w pierwszym państwie członkowskim, członkowie rodziny mogą mu towarzyszyć lub przyłączyć się do niego.
2. W terminie jednego miesiąca od daty przybycia na terytorium drugiego państwa członkowskiego zainteresowani członkowie rodziny zawiadamiają o swojej obecności właściwe organy tego państwa członkowskiego i składają wniosek o dokument pobytowy.
3. Drugie państwo członkowskie może wymagać od zainteresowanych członków rodziny rezydenta długoterminowego, aby do wniosku o wydanie dokumentu pobytowego dołączyli:
 - a) dokument pobytowy z pierwszego państwa członkowskiego oraz ważny dokument podróży;
 - b) dowód na to, że przebywali jako członkowie rodziny posiadacza błękitnej karty UE w pierwszym państwie członkowskim;
 - c) dowód na to, że posiadają w drugim państwie członkowskim ubezpieczenie zdrowotne obejmujące wszystkie rodzaje ryzyka lub że posiadacz błękitnej karty zapewnia im takie ubezpieczenie.
4. W przypadku gdy rodzina była już połączona w pierwszym państwie członkowskim, stosuje się art. 16.

Rozdział VI

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 22

Środki wykonawcze

1. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję i pozostałe państwa członkowskie o wszelkich środkach legislacyjnych i wykonawczych przyjętych w odniesieniu do art. 7, art. 9 ust. 2, art. 19 ust. 5 i art. 20 za pośrednictwem sieci ustanowionej decyzją 2006/688/WE.
2. Informacje przewidziane w ust. 1 obejmują szczegółowe informacje na temat powyższych środków, przetłumaczone na jeden z języków urzędowych instytucji Unii Europejskiej, inny niż język danego państwa członkowskiego.
3. Każdego roku, a za pierwszym razem do dnia 1 kwietnia r. [rok od daty transpozycji niniejszej dyrektywy], państwa członkowskie przekazują Komisji i pozostałym państwom członkowskim, za pośrednictwem sieci ustanowionej decyzją 2006/688/WE, dane statystyczne dotyczące liczby obywateli krajów trzecich, którym przyznano, przedłużono lub wycofano błękitną kartę UE w poprzednim roku kalendarzowym, z podaniem ich obywatelstwa i zawodu. Przekazuje się również dane statystyczne dotyczące członków rodziny. Informacje dotyczące posiadaczy błękitnej karty UE oraz członków ich rodzin przyjętych zgodnie z przepisami art. 19-21 zawierają dodatkowo oznaczenie państwa członkowskiego, w którym osoby te poprzednio przebywały.

Artykuł 23

Sprawozdania

Co trzy lata, a za pierwszym razem do dnia [trzy lata od daty transpozycji niniejszej dyrektywy], Komisja składa Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie ze stosowania niniejszej dyrektywy w państwach członkowskich oraz proponuje wszelkie niezbędne zmiany.

Artykuł 24

Punkty kontaktowe

1. Państwa członkowskie wyznaczają punkty kontaktowe odpowiedzialne za odbiór i przekazywanie informacji, o których mowa w art. 19.
2. Państwa członkowskie zapewniają właściwą współpracę przy wymianie informacji i dokumentacji, o których mowa w pierwszym ustępie.

Artykuł 25

Transpozycja

1. Państwa członkowskie wprowadzą w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy najpóźniej do [dwa lata od daty wejścia w życie]. Państwa członkowskie niezwłocznie prześlą Komisji tekst tych przepisów oraz tabelę korelacji pomiędzy tymi przepisami a niniejszą dyrektywą.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określane są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie prześlą Komisji tekst głównych przepisów prawa krajowego dotyczących dziedziny objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 26

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie [...] dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 27
Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...]

W imieniu Rady
Przewodniczący
[...]